

CIRAA

FÓRUM SOCIÁLNÍ EKONOMIKY - FORSEK 2023

*„ESG reporting aneb Sociálně odpovědné
podnikání jako inspirační zdroj“*

Laura Mitroliosová, CEO, CIRA Advisory s.r.o.

Markéta Vinkelholferová, předsedkyně správní rady, TESSEA ČR, z.s.

Současný stav na globální úrovni

3 planety Země

budeme v roce 2050
potřebovat k
uspokojení našich
potřeb.

2,5 mld. tun

odpadu vyprodukuje
za rok EU.

37 % odpadu

lze zkompostovat,
ale neděláme to.

7,2 %

je podíl cirkularity
ve světě.

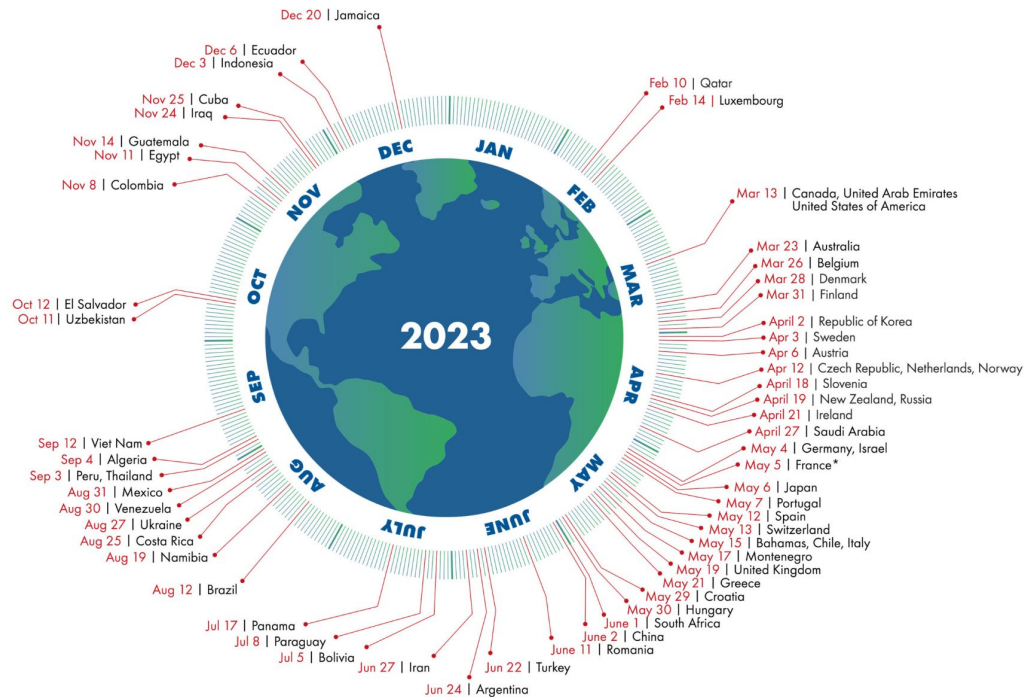

92 mld. tun

je roční spotřeba
primárních surovin ve
světě.

Country Overshoot Days 2023

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

For a full list of countries, visit overshootday.org/country-overshoot-days.

*French Overshoot Day based on nowcasted data. See overshootday.org/france.

Source: National Footprint and Biocapacity Accounts, 2022 Edition
data.footprintnetwork.org

Současný stav na globální úrovni

1,1 mld. lidí

z více jak 8 mld.
světové populace žije v
chudobě

(index
multidimenzionální
chudoby podle UNDP)

575 mil. osob

bude žít v extrémní
chudobě do roku
2030, pokud potrvá
současný stav

(OSN - SDG 1)

1/10 lidí

na světě trpí hladem
(OSN - SDG 2)

1 žena

zemře na světě
každé 2 minuty při
porodu/ těhotenství
(OSN - SDG 3)

140 let

bude trvat genderová
rovnost ve vedoucích
pozicích, pokud bude
zachováno současné
tempo
(OSN - SDG 5)

Současný stav v České republice

51 %

Polovina firem deklaruje, že využívá principy CE.

50 %

Nejčastějšími důvody zájmu o cirkulární ekonomiku jsou snaha ušetřit, přizpůsobení se trendu udržitelnosti podnikání a také požadavky majitelů společností.

Podniky nejčastěji v rámci principů cirkulární ekonomiky třídí odpady, využívají ekologické materiály a soustředí se na opravitelnost svých výrobků.

Největšími překážkami zavedení cirkulární ekonomiky jsou nedostatek informací, finančních prostředků, expertů či pracovních sil v oboru.

Současný stav v České republice

10,2 %

domácností
ohroženo
příjmovou
chudobou
(za rok 2022)

4,8 %

sociálně
deprivovaných
domácností
(za rok 2022)

6 %

odhadem zchudne
průměrný Čech za rok
2023, mzdy rostou, ceny
však více, jedná se o
téměř 2 letý-trend, který
bude nejspíš pokračovat

17,74 %

gender pay gap v ČR
(za rok 2022)
18. 9. Equal Pay Day

1 KONEC
CHUDOBY

2 KONEC
HLADU

3 ZDRAVÍ
A KVALITNÍ ŽIVOT

4 KVALITNÍ
VZDĚLÁNÍ

5 ROVNOST
MUŽŮ A ŽEN

6 PITNÁ VODA,
KANALIZACE

7 DOSTUPNÉ
A ČISTÉ ENERGIE

8 DŮSTOJNÁ PRÁCE
A EKONOMICKÝ RŮST

9 PRŮMYSL, INOVACE
A INFRASTRUKTURA

10 MÉNĚ
NEROVNOSTÍ

11 UDRŽITELNÁ
MĚSTA A OBCE

12 ODPOVĚDNÁ
VÝROBA
A SPOTŘEBA

13 KLIMATICKÁ
OPATŘENÍ

14 ŽIVOT
VE VODĚ

15 ŽIVOT
NA SOUŠI

16 MÍR,
SPRAVEDLNOST
A SILNÉ INSTITUTE

17 PARTNERSTVÍ
KE SPLNĚNÍ CÍLŮ

FIT FOR 55

CO JE FIT FOR 55

Soubor opatření pro přípravu dosažení 55% snížení emisí a současně **zajištění spravedlivé transformace** v celém hospodářství, společnosti i průmyslu.

ŠIRŠÍ KONTEXT FIT FOR 55

- 2019 **Zelená dohoda pro Evropu**
Evropská unie se hlásí k cíli klimatické neutrality do roku 2050.
- 2020–2021 **Evropský klimatický zákon**
Evropský parlament a členské státy schvalují právní závaznost klimatické neutrality do roku 2050.
Evropští lídři schvalují návrh Komise na průběžný cíl snížit emise o 55 % do roku 2030 (oproti roku 1990).
- 2021 **Fit for 55**
Evropská komise vytváří návrh souboru opatření, která by měla zajistit snížení emisí o 55 % do roku 2030.

PRINCIPY FIT FOR 55

Přiměřenost a účinnost opatření

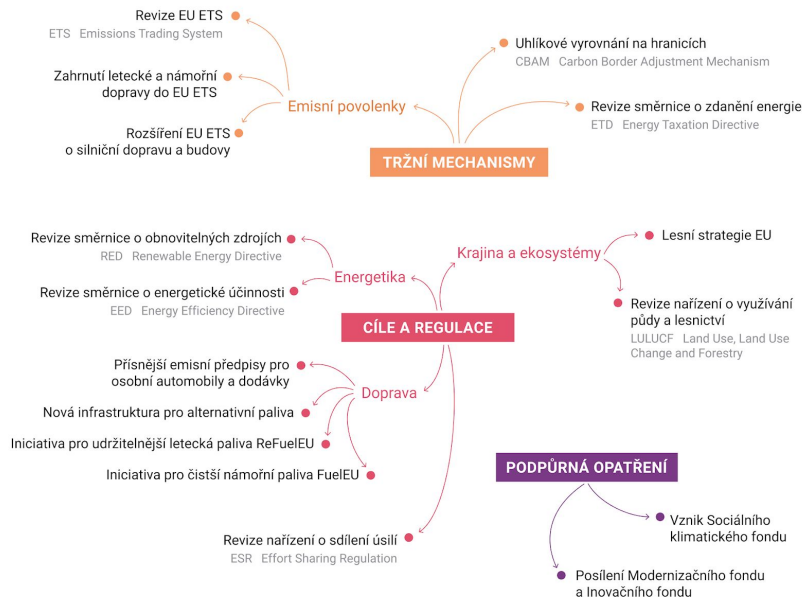
Široké využití tržních mechanismů a doplnění netržními opatřeními tam, kde by trh nefungoval efektivně.

Znečišťovatel platí

Pokud firmy nesou náklady spojené s dopadem svých emisí, jsou motivovány k zavádění čistých technologií.

Solidarita

Cílená a systematická podpora pro skupiny obyvatel, které mohou být opatřeními neúměrně zasaženy.

Financování z fondů EU na klima

FINANCE Z FONDŮ EU NA KLIMATICKÁ OPATŘENÍ V ČR

Na klimatická opatření obdrží ČR z fondů EU **bezprecedentní** objem financí.
Uvedené prostředky odpovídají přibližně **450–800 mld. Kč**.

ZDROJ FINANCI	FOND	ÚČEL	FINANCE NA KLIM. OPATŘENÍ	PŘÍJEMCI	OBLASTI
Rozpočet EU Tvoření zejména příspěvků členských zemí, DPH a cly	EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY (ESIF) 2021–2027 je období pro čerpání	Vyrovnat příjmové rozdíly mezi evropskými regiony	 25 % = 139 mld. Kč z fondu	Samosprávy, podniky, organizace, sdružení, jednotlivci	Široký záběr přes nízkouhlikovou infrastrukturu po zemědělství, vzdělávání aj.
	FOND PRO SPRÁVEDLIVOU TRANSFORMACI (FST) 2021–2027	Podpořit uhele regiony, minimalizovat negativní dopady dekarbonizace	 100 %* 43 mld. Kč	Podniky, samosprávy, univerzity v Ústeckém, Moravskoslezském, a Karlovarském kraji	Investice do malých a středních podniků, vznik nových firem, rekvalifikace, čisté zdroje energie
Next Generation EU Společná půjčka zemí EU na oživení ekonomiky po pandemii	NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY (NPO) 2020–2026	Oživit ekonomiku po pandemii, podpořit dekarbonizaci a digitalizaci	 41,6 % 76 mld. Kč	Samosprávy, podniky	OZE, energetická účinnost, doprava, čisté ovzduší, cirkulární ekonomika aj.
	MODERNIZAČNÍ FOND 2021–2030	Modernizovat země nejvíce zasažené dekarbonizací	 100 % 150–500 mld. Kč**	Primární velcí aktéři, dále střední a malé podniky, samosprávy	OZE, energetická účinnost, doprava, komunitní energetika aj.
Emisní povolenky (EU ETS) Platby za emise vypouštěné podniky v energeticky náročných odvětvích	INOVAČNÍ FOND 2020–2030	Podpořit velké inovativní projekty	 100 % Závisí na podpořených projektech, na rozdíl od fondů výše se rozděluje na úrovni celé EU	Střední a velké podniky, konsorcia firem, veřejné subjekty	Nízkouhlikové technologie, OZE, skladování energie, zachycování uhlíku aj.
DALŠÍ ZDROJE NAVRŽENÉ V BALÍČKU FIT FOR 55					
Emisní povolenky (EU ETS 2) Platby za emise ze silniční dopravy a budov	SOCIÁLNÍ KLIMATICKÝ FOND 2025–2032	Podpořit zranitelné skupiny, minimalizovat negativní dopady dekarbonizace	 100 %* 45 mld. Kč	Malé podniky, domácnosti, uživatelé dopravy	Energetická účinnost, investice do OZE, nízkouhliková doprava

* Fond má primárně minimalizovat negativní dopady dekarbonizace; všechny finance tak nemusí jít přímo na klimatická opatření.

** Výše financí závisí na budoucí ceně povolenek. Čím vyšší cena, tím větší výnosy z povolenek. Zobrazované rozptění odpovídá cenám 30 až 100 eur za povolenku.

EU TAXONOMIE

CO JE TAXONOMIE EU

Taxonomie EU přináší jednotný rámec pro **klasifikaci udržitelných ekonomických aktivit**. Přispívá tak k mobilizaci soukromého kapitálu potřebného na **transformaci k bezemisní ekonomice**.

CO JE ÚČELEM TAXONOMIE

Klasifikovat

udržitelné ekonomické aktivity

Přispět k transformaci

znečišťujících sektorů a podpořit přechod k bezemisní ekonomice

Podpořit transparentnost

zveřejňováním informací o udržitelnosti ekonomických aktivit, což povede k informovanějším investičním rozhodnutím

KOHO SE TAXONOMIE TÝKÁ

Aktérů na finančním trhu

jimž usnadní reportování o environmentálních cílech, ke kterým svými aktivitami přispívají, a o podílu investic, jež jsou s taxonomií v souladu

Velkých podniků

na které se vztahuje povinnost zveřejňovat přehled nefinančních informací (týkajících se environmentální nebo sociální oblasti)

EU a členských zemí

při stanovování standardů a pravidel pro zelené finanční produkty

✓ Taxonomie **je** především klasifikační systém, který podléhá pravidelné aktualizaci. Je technologicky neutrální.

✗ Taxonomie **není** povinným seznamem k investování, ani nehodnotí finanční výkonnost investic.

6 CÍLŮ TAXONOMIE

Zmiřování
změny klimatu

Přizpůsobování
se změně klimatu

Ochrana a obnova
biodiverzity
a ekosystémů

Udržitelné využívání
a ochrana vodních
a mořských zdrojů

Prevence
a omezování
znečištění

Přechod
na oběhové
hospodářství

3 ZÁKLADNÍ PODMÍNKY

pro naplnění požadavků taxonomie

- 1 Značně přispívat**
k alespoň jednomu z 6 uvedených cílů
- 2 Významně nepoškozovat**
(do no significant harm, DNSH) ostatní cíle
- 3 Splňovat minimální záruky**
tedy dobře jednat i v dalších oblastech podnikání – nepodléhat korupci, nevyužívat dětskou práci, nediskriminovat a důstojně platit zaměstnance aj.

Udržitelné ekonomické aktivity jsou konkrétně definovány technickými screeningovými kritérii v tzv. aktech v přenesené pravomoci (Delegated Acts, DAs). Pokud aktivita daná kritérii nesplní, dle taxonomie se neklasifikuje.

LEGISLATIVNÍ POŽADAVKY

**Firmy, které již mají
povinnost nefinančního
reportingu**

**Firmy, které splňují 2
ze 3 podmínek**
> 250 zam.
> 20 mil. eur aktiv
> 40 mil. eur obrat

**Malé a střední podniky
(kótované na burze)**

1.1.2024

1.1.2025

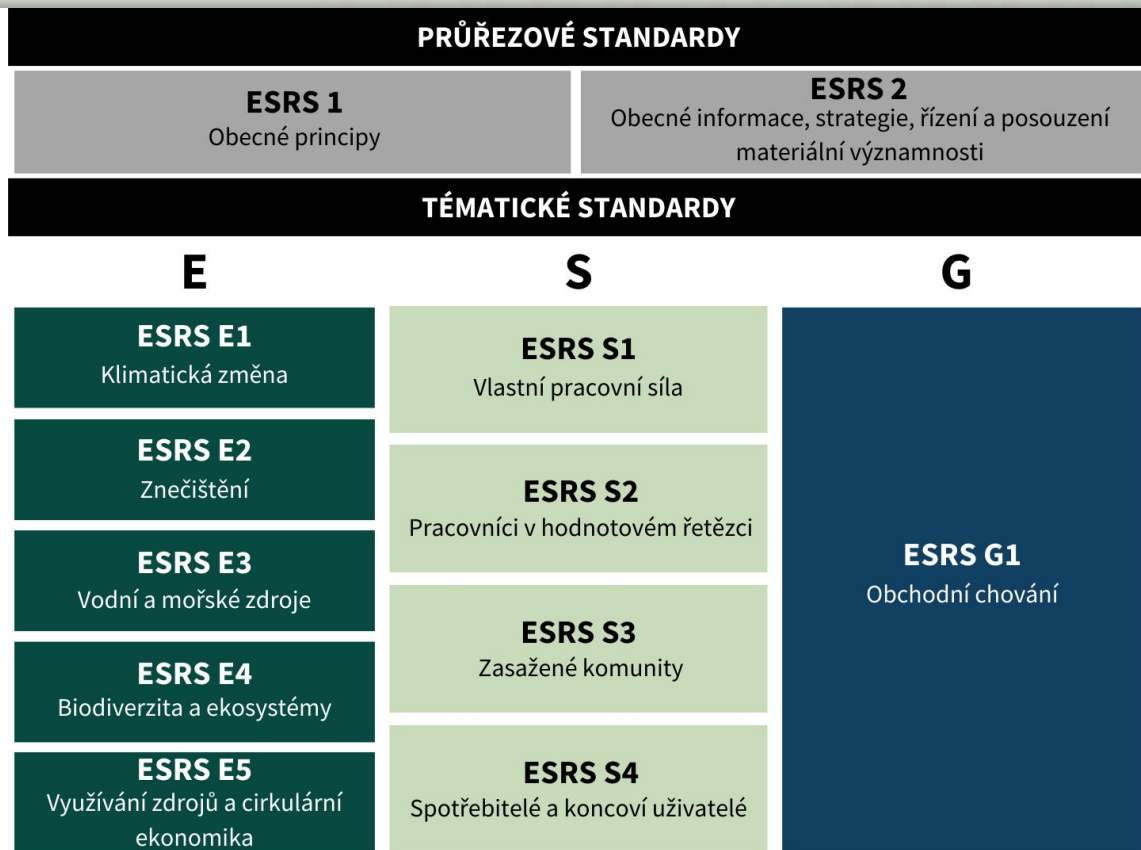
1.1.2026

1.1.2027

v roce 2025 reportovat
za fiskální rok 2024

v roce 2026 reportovat
za fiskální rok 2025

Legislativa související

E – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

E1 Změna klimatu

energie, uhlíková stopa, nastavení GHG kreditů, adaptace na změny klimatu, ekonomické dopady změny klimatu na podniky

E2 Znečištění

znečištění ovzduší, znečištění vody, nebezpečné látky, znečištění půdy, ekonomické dopady na podnik

E3 Vodní zdroje

odběr vody, spotřeba a využívání vody, ekonomické dopady na podnik

E4 Biodiverzita

přímý odpad na ztrátu biodiverzity, degradace půdy, ekonomické dopady na podnik

E5 Cirkulární ekonomika

množství a nakládání s odpady, eko design, výběr vhodných materiálů, konec životního cyklu výrobku, ekonomické dopady na podnik spojené s nakládáním s materiály

S – SOCIÁLNÍ ASPEKTY

S1 Vlastní pracovníci

pracovní podmínky, BOZP, vzdělávání a rozvoj, adekvátní mzda, nucená a dětská práce, rovnost, diverzita, inkluze (nejen OZP), pay gap, sociální ochrana, lidská práva, nucená a dětská práce

S2 Pracovníci v hodnotovém řetězci

pracovní podmínky, BOZP, vzdělávání a rozvoj, adekvátní mzda, nucená a dětská práce, rovnost, diverzita, inkluze (nejen OZP), pay gap, sociální ochrana, lidská práva, nucená a dětská práce

S3 Dotčené komunity

lidská a kulturní práva, svoboda projevu, dopad na životní prostředí, voda a hygiena, dopady související s bezpečností, řešení skutečných potřeb komunit a regionů, spolupráce v místě

S4 Odběratelé a zákazníci

ochrana soukromí, dopad výrobků/služeb, bezpečnost spotřebitelů, spolupráce se zákazníky/spotřebiteli, kanály pro hlášení obav, přístup k informacím, odpovědný marketing

G – ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI

G1 Obchodní chování

- firemní kultura
- korupce a úplatkařství
- ochrana oznamovatelů
- řízení vztahů s dodavateli
- politická angažovanost a lobbistické aktivity

ESG

Environment

Social

Governance

100 %

bank u vašich úvěrů už
musí posuzovat kritéria
ESG a nabízí zvýhodněné
podmínky

81 %

zaměstnanců uvádí, že je
pro ně důležité, aby jejich
zaměstnavatel podporoval
sociálně a ekologicky
prospěšnou činnost
(Epson)

PROČ JE ESG DŮLEŽITÉ?

Udržitelný ekonomický růst podniku

Identifikace a snižování rizik

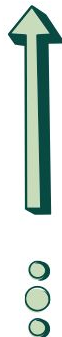
Finanční stabilita podniku

Nároky v dodavatelských řetězcích

**Ukotvení ESG v legislativě EU
(povinnost nefinančního reportingu)**

Analýza udržitelnosti podniku

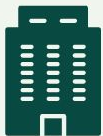

SCOPE 1 Přímé emise

MOBILNÍ
ZDROJE EMISÍ

PROVOZ
ORGANIZACE

SCOPE 3 Nepřímé emise

SLUŽEBNÍ
CESTY

TĚŽBA A
ZPRACOVÁNÍ
SUROVIN

NAKLÁDÁNÍ S
ODPADY

DISTRIBUCE A
ZPRACOVÁNÍ
PRODUKTŮ

SCOPE 2 Nepřímé emise

NÁKUP ENERGIE
A TEPLA PRO
VLASTNÍ
SPOTŘEBU

Životní prostředí

Společnost

Správa společnosti

CO JE SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ?

3 PRINCIPY: sociální, ekonomický, environmentální

Aspekty ESG máme v krvi - inspirace pro ostatní.

Dodavatelské řetězce - oběma směry.

SOCIÁLNÍ

nejen zaměstnávání znevýhodněných
péče a rozvoj zaměstnanců
participace uvnitř i navenek

EKONOMICKÝ

reinvestice zisku
nezávislost
prosperita

ENVIRONMENTÁLNÍ

výroba, spotřeba i aktivity
prospívající životnímu prostředí

fair
bio
pražírna

INSPIRACE:
fair trade

INSPIRACE:
re-use a zero waste

fair
bio
pražírna

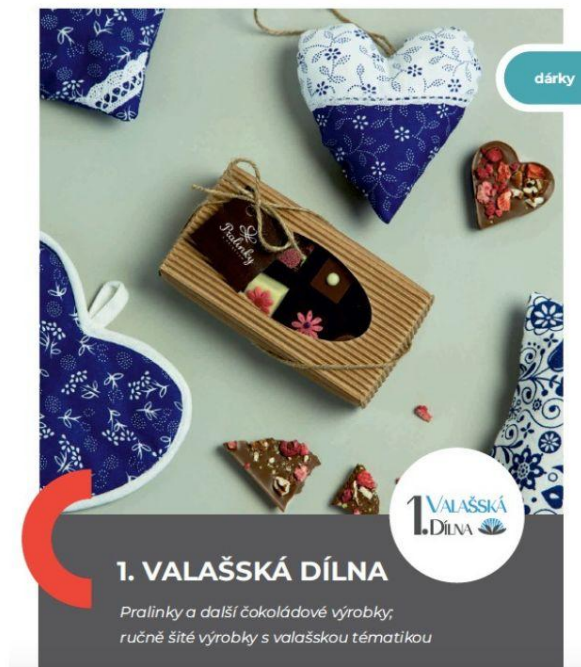

PODNIKÁME
POMALU

NABÍDKOVÉ LISTY

OVĚŘENÝCH
SOCIÁLNÍCH PODNIKŮ

PODLE
SOCIÁLNÍCH
PODNIKŮ

- šetrnost k životnímu prostředí
- řešení enviro problémů
- místní ekonomika

- důstojné ohodnocení a rozvoj pracovníků
- přínos pro komunitu
- kvalita života

- zapojování zaměstnanců do chodu podniku
- reinvestice zisku
- transparentní podnikání

CRA

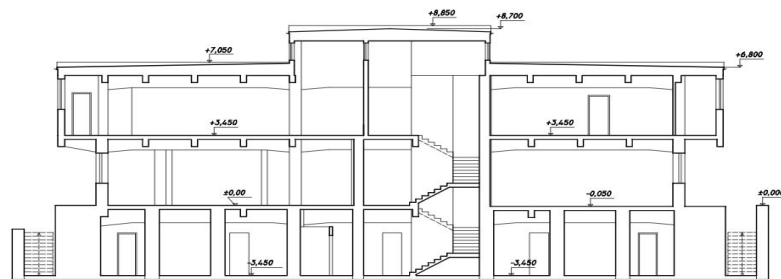
PŘÍKLADY Z PRAXE

Synergie mezi byznysem a
národem

**HOLEŠOVICKÁ
TRŽNICE**

Setkávání místních komunit, propojení skupin a generací, sídlo organizací

**Urbanistická studie, plánovaná realizace
Cirkulárního domu**

“Veškerý pohyb materiálů máme pod neustálým dohledem. Díky uzavřeným cyklům ze systému nemůže nic nekontrolovaně uniknout. Vytváříme takový způsob prodeje, který je nejen ekologický, ale i škálovatelný a ekonomicky smysluplný.”

Zdroj: www.miwa.eu

Obchodní ekosystém na bázi chytrých znovupoužitelných obalů.

Minimalizace obalového odpadu a efektivní způsob prodeje.

KOMA

Modular

„Modulární výstavba nabourává zažité postupy a výstupy ,klasických stavařů‘ a přistupuje k budování prostor inovativně dle vzoru automobilového průmyslu.”

Stanislav Martinec, jednatel KOMA Modular

Snadná výměna
jednotlivých kom-
ponentů

Vzdělání a spokojení
zaměstnanci - interní
vzdělávání zaměstnanců

Vysoká úroveň
flexibility a
přizpůsobivosti

IKEA

„Cirkulární ekonomika je způsob, jakým se díváme jak na výběr materiálů, dodavatelský řetězec, práci s odpady, design našich produktů, tak i na nabízené služby zákazníkům. Jsme přesvědčeni, že snaha o cirkulární IKEA vyžaduje odvahu, zaměření na inovace a spolupráci s řadou zainteresovaných stran.“

Roman Bojko, Sustainability Manager IKEA

Zdroj: Cirkulární Česko 1

Vykupování použitého
nábytku a nabízení
náhradních dílů.

Věšáky Logs z odřezků

Důraz na opravitelnost
a dlouhá životnost výrobků

Nadčasový design
s prvky ekodesignu

ASAHI, Plzeňský prazdroj

“Směřujeme k nulovému odpadu z provozu. Mláto, kvasnice a sladovnický odpad dodáváme zemědělcům jako krmivo. Čistírenské kaly se používají jako hnojivo. Odpadní filtrační křemelina se zaorává, což přispívá ke zlehčování půdy pro rekultivovaná území.”

Tereza Kamal, bývalá Sustainability & Public Affairs Senior Specialist

Plzeňského prazdroje

Zdroj: www.prazdroj.cz

Téměř 100% využití vedlejších produktů jako druhotné suroviny

59 % ječmene je nakupováno od domácích pěstitelů

myco

Biotechnologický startup. Vývoj a výroba funkčních 100% přírodních materiálů z houbového mycelia a odpadů zemědělského a dřevozpracujícího průmyslu.

Spojující parametr a zároveň největší hodnota u všech materiálů – biodegradabilita

Využití mycelia jako náhrada za pěnový polystyren

Federace nábytkových bank a reuse center

“V duchu akčních plánů pro 21. století chceme směřovat k lepšímu využívání zdrojů, které přinesou ekologičtější a udržitelnější budoucnost. Skrze změnu spotřebitelského chování nabízíme model, ve kterém nekončí použitelné věci na skládkách bez další možnosti využití, ale vrací se zpět do oběhu prostřednictvím organizací, které zajišťují jejich odběr, opravu a redistribuci.”

KANCEL BEZ KOŠA V PREZIDENTSKEJ KANCELÁRII

SAGE
Automotive Interiors

Cirkulární budovy pro Akademii múzických umění v Praze

Analýza smluvně ekonomických vztahů v rámci projektu cirkulární budovy
Listopad 2021–březen 2022

Vypracovali: A. Schandl, L. Mitroliosová, D. Alexa

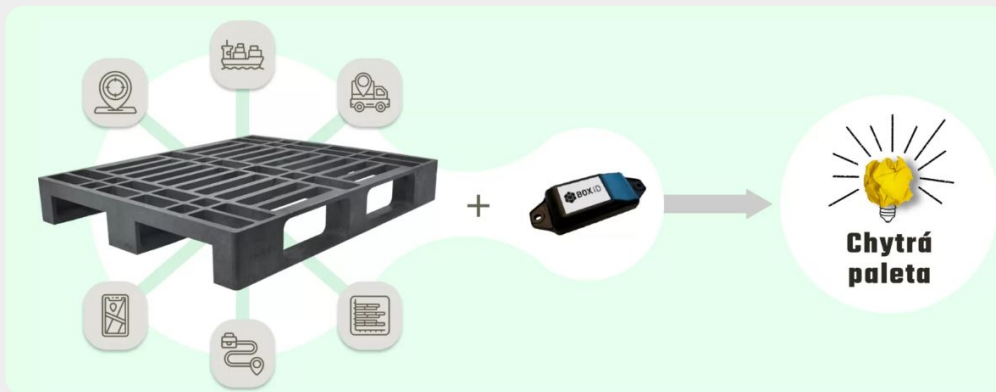
Stabilplastik

Snižování dopadu společnosti na životní prostředí, snižování uhlíkové stopy, odpadové hospodářství a snižování odpadů, **digitalizace** a prodlužování životního cyklu výrobků.

Programy pro **zaměstnance**, podpora uprchlíků z Ukrajiny.

Chytrá paleta

Digitalizace

Chytrá paleta, RFID,
čárové kódy

ŠKODA AUTO

Nové směřování oblasti nákupu „NEW PROCUREMENT“:

„S okamžitou platností budeme v nákupu věnovat daleko větší pozornost udržitelnému rozvoji a cirkulární ekonomice. Za tímto účelem budeme pracovat na nových obchodních modelech a také hledat nové partnery, například v oblasti start-upů.“

Karsten Schnake, člen představenstva za oblast nákupu

Zdroj: www.skoda-auto.cz

Levandulovna

Environmentální sociální podnik v podhůří Jizerských hor, který se zabývá ekologickým pěstováním květin. Zastává aspekty cirkulární ekonomiky, ve kterém by i odpad měl být zdrojem, a co nejvíce bezobalovou a bezplastovou filozofii.

Levandulovna zaměstnává a sociálně začleňuje osoby znevýhodněné na trhu práce. Zaměstnanci a členové jsou zapojení do rozhodování o směřování podniku.

Fair & Bio pražírna

Fair & Bio pražírna zpracovává fairtradovou kávu v sociálním podniku, zaměstnává osoby s mentálním a fyzickým postižením. Prosazuje sociální, ekonomickou a enviromentální udržitelnost.

1. Valašská dílna

1 VD provozuje Pralinky s příběhem, šicí dílnu a podnik Palomino: rozváží obědy, dělá úklidová a zahradnické práce.

Nilmore

Recyklace oblečení, snižování množství vstupních surovin, snižování odpadu, snižování emisí CO₂, cirkulární materiály, cirkulární ekonomika.

Srozumitelná externí komunikace

2 767 160 l
ušetřené vody

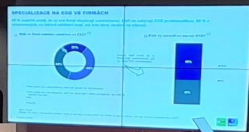

602 kg
ušetřených CO₂ emisí

MILUJ_OBLÉKEJ_VRAŤ_

CIRAA

DO WHAT YOU LOVE

w.prklub.cz

#Listen

Ips

KOMUNIKACE A GREENWASHING

Synergie mezi byznysem a
přírodou

FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD
Univerzita Karlova

CIRAA

MANUÁL KOMUNIKACE UDRŽITELNOSTI BEZ GREENWASHINGU

PETRA KOUDELKOVÁ, PH.D.
BARBORA MÁROVÁ
MATYÁŠ RIEGER
JANA BÁBIKOVÁ
ALBERT SCHANDL

Manuál 1.0

Přesně 61 %

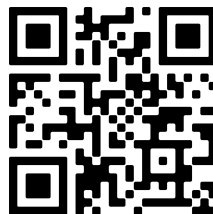
spotřebitelů uvádí obavu, že značky komunikují témata udržitelnosti jen kvůli komerčnímu prospěchu. (Kantar)

Asi 20 %

zákazníků si aktivně vyhledává informace.

Více než 90 %

zákazníků věří, že firmy mají zodpovědnost za udržitelnost.

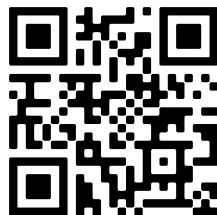
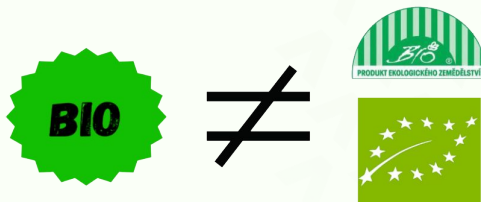

CIRAA

Manuál 2.0

Až 40 %

tvrzení o udržitelnosti výrobků v členských státech
EU je nepodložených nebo přímo zavádějících.

CIRAA

MANUÁL KOMUNIKACE UDRŽITELNOSTI

TRENDY GREENWASHINGU NA ČESKEM TRHU
A JAK JIM PŘEDCHÁZET

ČÁST 1. - SUPERMARKETY

CIRAA

FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD
Univerzita Karlova

10 Hříchů greenwashingu

Bristská agentura Futerra definovala tyto základní body, které určují v komunikaci greenwashing

Skrytý kompromis

Vágní tvrzení

**Chybějící
důkaz**

**Použití falešných
značek**

**Irelevantní
tvrzení**

Nevinné lži

Menší zlo

**Srovnávací
reklama**

Pochybné obrázky

**Zlomyslně
odborný slovník**

Děkujeme za pozornost!

Laura Mitroliosová

CIRA Advisory s.r.o.

mitroliosova@ciraa.eu

tel: 727 958 870

Markéta Vinkelhoferová

TESSEA ČR z.s.

marketa.vinkelhoferova@tessea.cz

tel.: 721 620 489